

Anna-Maja Henriksson sv m.fl.

Budgetmotion om att öka anslaget för statsandelar och statsunderstöd för driftskostnader för allmänbildande utbildning (32 000 000 euro)

Till riksdagen

Finlands skola är än så länge bland de bästa i världen och därför ska vi satsa på den. En avgiftsfri skola är den bästa garanten för ett jämlikt och jämställt Finland. En bred allmänbildning, mångsidiga språkkunskaper och sociala färdigheter är viktiga för medborgarnas och landets framgång. Under recessionen på 1990-talet förstod man att skona kunskapssatsningarna från nedskärningarna och det var klokt, det borde vi hålla i minnet också nu.

Genom att satsa på jämlikhet i den allmänbildande utbildningen satsar man på barnens välmående och färdigheter. Den allmänbildande utbildningen ska vara en av symbolerna för utbildning och kunskaper i Finland. Styrkan och mervärdet i den finländska skolan har varit att den skapar jämlika förutsättningar för alla barn att klara sig oberoende av bakgrund. Pisa-undersökningen som gjordes år 2015 blottar oroväckande trender som växer sig allt starkare.

Skillnaderna mellan skolorna är ändå fortfarande små i Finland. En liten skillnad finns mellan de skolor som klarar sig bäst och de som klarar sig sämst. Däremot ser vi nu en större skillnad mellan regionerna, sämst klarar sig västra och östra Finland. I Finland får hemmets socioekonomiska ställning en allt större betydelse för skolframgången. Det här gäller för såväl naturvetenskaper och matematik som för läskunnighet. Det genomsnittliga resultatet i läskunnighet har sjunkit mest i skolor där det finns många elever som kommer från hem med lägre socioekonomisk ställning.

Fortsätter utvecklingen som hittills växer skillnaderna mellan barnen och deras skolframgång i de olika socioekonomiska grupperna. Utbildning, arbetslöshet och social tillhörighet går i arv. För att alla barn ska ges de bästa förutsättningarna att klara sig måste vi göra satsningar på att öka jämlikheten inom utbildningen. Grunden för barns jämlika förutsättningar skapas redan inom småbarnspedagogiken. Forskningen visar att en småbarnspedagogik av god kvalitet har långtgående positiva effekter på barns inlärning och sociala färdigheter ända upp i tonåren. I internationell jämförelse, och särskilt nordisk jämförelse, är deltagandet i småbarnspedagogiken exceptionellt lågt i Finland och OECD har flera gånger uppmanat Finland att skrida till åtgärder för att höja deltagandet i småbarnspedagogiken.

Medlen för att förbättra jämlikheten i den allmänbildande utbildningen borde således kunna användas för att även stöda jämlikheten inom småbarnspedagogiken. I Svenska folkpartiets 10 utbildningstester som godkänts i augusti 2018 framhävs att skolan ska trygga jämlika förutsättningar

Budgetmotion BM 159/2018 rd

ar för alla barn. Skolan ska stöda och uppmuntra eleven, men också erbjuda större utmaningar och möjligheter till mera krävande uppgifter vid behov. Principen om närdaghem och närskola bör främjas. Gruppstorleken ska alltid beakta gruppens sammansättning, så att alla barns rätt till inlärning tryggas.

Vi föreslår därför

att riksdagen ökar moment 29.10.30 med 32 000 000 euro för förbättring av jämlikheten och därmed kvaliteten på den allmänbildande utbildningen och småbarnspedagogiken.

Helsingfors 28.9.2018

Anna-Maja Henriksson sv
Thomas Blomqvist sv
Anders Adlercreutz sv
Eva Biaudet sv
Mats Löfström sv
Mikaela Nylander sv
Mats Nylund sv
Veronica Rehn-Kivi sv
Joakim Strand sv
Stefan Wallin sv